

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział I	
Historyczne modele ustrojowe samorządu terytorialnego	11
1.1. U źródeł samorządu terytorialnego – municypalizm średniowieczny	11
1.2. Początki ustawodawstwa samorządowego	13
1.2.1. Francuska ustawa municypalna z 1789 roku	13
1.2.2. Pruska ordynacja miejska z 1808 roku	15
1.2.3. Autonomia krajów koronnych w zaborze austriackim	16
1.2.4. Rosyjska organizacja władz miejskich	17
1.3. Prawne regulacje samorządu terytorialnego RP międzywojennej	18
1.3.1. Dekret o samorządzie miejskim z 4 lutego 1919 roku	19
1.3.2. Samorząd terytorialny w Konstytucji z 17 marca 1921 roku	22
1.3.3. Częściowe ujednolicenie samorządu terytorialnego w 1933 roku	23
1.4. Losy polskiego samorządu po II wojnie światowej	25
1.5. Model ustrojowy samorządu gminnego z 1990 roku	28
Rozdział II	
Między teorią a pragmatyką. Istota i sens samorządu terytorialnego	31
2.1. Samorząd terytorialny – zagadnienia terminologiczne	31
2.2. Podstawowe teorie samorządu	32
2.3. Niektóre koncepcje samorządu teoretyków okresu międzywojennego	33
2.4. Wybrane koncepcje samorządu terytorialnego we współczesnej nauce polskiej	34
2.5. Społeczna i ustrojowa istota współczesnego samorządu terytorialnego	37
2.5.1. Podmiot samorządu terytorialnego	37
2.5.2. Przedmiot samorządu terytorialnego	41
2.5.2.1. Zadania samorządu terytorialnego	41
2.5.2.2. Zadania własne gminy	42
2.5.2.3. Zakres działania powiatu	43

2.5.2.4. Zakres działania samorządu województwa	45
2.5.3. Finansowo-majątkowe zasady działania samorządu terytorialnego	46
2.5.3.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	48
2.5.3.2. Wydatki budżetów samorządowych	53
2.5.3.3. Mienie samorządowe	56
2.6. Nadzór nad samorządem terytorialnym	58
2.6.1. Pojęcie, przedmiot i kryteria nadzoru	58
2.6.2. Organy nadzoru	61
2.7. Rada gminy jako organ kontroli	61
2.7.1. Zakres działania komisji rewizyjnej	63
2.8. Międzynarodowe standardy samorządności terytorialnej	66
2.9. Wybory samorządowe	69
2.9.1. Wyniki wyborów samorządowych w 2006 roku	75
2.9.2. Wybory samorządowe w 2010 roku.	78

Rozdział III

Administracja samorządowa	79
3.1. Pojęcie ogólne administracji	79
3.2. Rodzaje administracji	81
3.3. Funkcje administracji	82
3.4. Cechy administracji publicznej	83
3.5. Zasady organizacji i działania administracji publicznej	84
3.6. Administracja samorządowa	87
3.6.1. Pracownicy administracji samorządowej	88
3.6.2. Status pracowników samorządowych	89
3.6.3. Obowiązki pracowników samorządowych	90
3.7. Istota prawa urzędniczego	91
3.8. Europejski Kodeks Dobrej Administracji	95

Rozdział IV

Kształtowanie się i organizacja władz miejskich – na przykładzie Warszawy	99
4.1. Wójt i ława	99
4.2. Rada miejska	100
4.3. Burmistrz pierwszym urzędnikiem w mieście	101
4.4. Odrębność władz Starej i Nowej Warszawy	102
4.5. Scalenie władz miejskich – jeden prezydent Warszawy	106
4.6. Władze miasta pod zaborami	108

4.6.1.	Rządy pruskie	108
4.6.2.	Rada Muncypalna w Księstwie Warszawskim	108
4.6.3.	Urząd Muncypalny m.st. Warszawy w okresie Królestwa Polskiego	110
4.6.4.	Rada Miejska i Magistrat w okresie powojennym	111
4.6.5.	Komitet Obywatelski z 1914 roku – namiastką samorządu miejskiego w Warszawie	112
4.6.6.	Tymczasowy Zarząd Miejski w Warszawie i pierwsza Rada Miejska u progu niepodległości Polski	113

Rozdział V

Organizacja i zasady funkcjonowania administracji samorządowej

na przykładzie m.st. Warszawy	115
5.1. Uwarunkowania społeczne i ustrojowe funkcjonowania samorządu miejskiego w okresie międzywojennym	115
5.1.1. Organizacja i zasady funkcjonowania administracji samorządowej Warszawy w okresie międzywojennym	129
5.2. Organizacja struktur zarządzania samorządem Warszawy w latach 1990-2010	150
5.2.1. Funkcjonowanie miasta na podstawie ustawy z 18 maja 1990 roku o ustroju samorządu m.st. Warszawy	152
5.2.1.1. Organizacja i zasady funkcjonowania Urzędu m.st. Warszawy	154
5.2.2. Funkcjonowanie samorządu m.st. Warszawy na podstawie ustawy z dnia 25 marca 1994 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy	167
5.2.2.1. Organizacja i zasady funkcjonowania Urzędu Gminy i Dzielnicy	175
5.2.3. Organizacja i zasady funkcjonowania administracji samorządowej na podstawie ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy	192
5.2.3.1. Bezpośredni wybór prezydenta i jego kompetencje	193
5.2.3.2. Charakter i zadania jednostek pomocniczych miasta	194
5.2.3.3. Organizacja Urzędu m.st. Warszawy w latach 2003-2005	195
5.2.3.4. Organizacja Urzędu m.st. Warszawy w latach 2007-2010	232
5.3. Schemat organizacyjny Urzędu m. st. Warszawy	239
5.4. Porównanie struktur prawno-ustrojowych władz samorządowych miasta stołecznego Warszawy	241
5.5. Historia podziału administracyjnego Warszawy	244
5.6. Porównanie struktur organizacyjnych samorządu m.st. Warszawy	245
5.6.1. Analiza struktur	249

Rozdział VI

Rekomendacje skutecznego działania organizacji samorządowej	253
6.1. Podstawowe zasady zarządzania	253
6.2. Zasoby ludzkie	255
6.3. Kategorie pracowników i działaczy (radnych) samorządowych	255
6.4. Cechy charakteryzujące profesjonalizm w zarządzaniu samorządem	256
6.5. Wymagania i reguły działania pracownika samorządowej służby publicznej	257
6.6. Elementy oceny pracownika	258
6.7. O nową jakość administracji	260
6.7.1. Kształtowanie kultury organizacyjnej administracji	262
6.7.2. Kodeks Etyki Administracji Samorządowej (projekt wzorowany na służbie cywilnej)	264
6.7.3. Zorganizowanie i troska o system komunikacji społecznej	266

Rozdział VII

Opinie o samorządzie terytorialnym – po 20 latach od jego restytucji	271
---	-----

Rozdział VIII

Święta Kinga Patronką Samorządów	337
Zakończenie	343
Bibliografia	346
Przypisy końcowe	357
Indeks Nazwisk	369